

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра загальної екології, радіобіології та безпеки життєдіяльності
Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет гуманітарно - педагогічний
“ _____ ” _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**__ БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ТА ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ __**

Галузь знань _____ А Освіта _____
Спеціальність _____ А7 Фізична культура і спорт ____
Освітня програма _____ Фізична культура і спорт ____
Факультет (ННІ) _____ Гуманітарно - педагогічний _____
Розробники: _____ доц. кафедри загальної екології, радіобіології та безпеки
життєдіяльності, к.с.-г., доц. Лариса ПІСКУНОВА

Київ – 2025р.

Опис навчальної дисципліни

Безпека життєдіяльності та основи медичних знань

Дисципліна «Безпека життєдіяльності та основи медичних знань» забезпечує загальну грамотність в галузі безпеки: ідентифікація (розпізнавання) небезпек, профілактику ідентифікованих небезпек. Розв'язання зазначених завдань у системі підготовки майбутніх фахівців спрямовано на формування активної позиції з питань забезпечення безпеки та відповідальності за особисту і колективну безпеку в швидкозмінних умовах сучасного суспільства. А також формування у майбутніх педагогів системи знань про невідкладні стани, навчання засобам надання долікарської допомоги при загрозових для життя станах та формування свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я оточуючих.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	А Освіта	
спеціальність	А7 Фізична культура і спорт	
освітня програма	Фізична культура і спорт	
Освітній ступінь	бакалавр фізичної культури і спорту	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язковий компонент ОПП	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	30	
Практичні, семінарські заняття	30	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4	
	60	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завдання вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях.

Засвоївши дисципліну «Безпека життєдіяльності та основи медичних знань» майбутні бакалаври повинні володіти сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності у відповідних напрямках підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я людей в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій.

В результаті вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи медичних знань» бакалаври повинні мати такі *головні загальнокультурні та професійні компетенції*.

Набуття компетентностей:

- Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

- Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

- СК 5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.
- СК 9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
- СК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

- Програмні результати навчання

- РН 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.
- РН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.
- РН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
- РН 16. Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усього	у тому числі				
л			п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. <i>Принципи забезпечення безпеки життєдіяльності</i>							
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з БЖД, Методологія вивчення.	I	4	2				2
Тема 2. Кількісна оцінка небезпеки. <i>Практичне заняття №1.</i> Кількісна та якісна оцінка небезпеки	I	4		2			2
Тема 3. Індивідуально-психологічна характеристика особистості	II	4	2				2
Тема 4. Природні загрози. <i>Практичне заняття №2.</i> Розрахунок біологічного віку та темпу старіння	II	4		2			2
Тема 5. Техногенні небезпеки та їхні наслідки	III	4	2				2
Тема 6. Типові моделі реакцій людей у випадку екстремальних ситуацій <i>Практичне заняття №3.</i> Психофізіологічні особливості людини	III	4		2			2
Тема 7. Захист населення від хімічної та радіаційної небезпеки	IV	8	4				4
Тема 8. <i>Практичне заняття №4.</i> Шумове забруднення атмосфери в містах та коефіцієнт його соціальної небезпеки	IV	4		2			2
Тема 9. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Поведінкові реакції населення у НС	V	6	2				4
Тема 10. <i>Практичне заняття №5.</i> Визначення CO ₂ у навчальній лабораторії	V	8		4			4
Тема 11. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Поведінкові реакції населення у НС	VI	4	2				2
Тема 12. Соціальні та психологічні фактори ризику. <i>Практичне заняття №6.</i> Визначення рівня стресостійкості, а також визначення типів поведінки особистості у конфліктній ситуації	VI	4		2			2
Разом за змістовим модулем 1		58	14	14			30
Змістовий модуль 2. Основи медичних знань							
Тема 15. Людина - відкрита біоенергетична та духовно-інформаційна система.	VIII	4	2				2
Тема 16. <i>Практичне заняття №8.</i> Здоров'я як найважливіший аспект життєдіяльності організму	VIII	4		2			2
Тема 17. Біологічні небезпеки	IX	2	2				
Тема 18. Біологічні небезпечні чинники. <i>Практичне заняття №9</i> Інфекційні захворювання. Імунітет. Профілактика інфекційних хвороб	IX	4		2			2
Тема 19. Етіологія дитячих інфекційних захворювань	X	4	2				2
Тема 20. <i>Практичне заняття №10</i> Етіологічні чинники та періоди розвитку інфекційних хвороб	X	4		2			2
Тема 21. Поняття про патогенез.	XI	4	2				2
Тема 22. <i>Практичне заняття №11</i> Шляхи проникнення патогенних чинників в організм.	XI	4		2			2
Тема 23. Основи законодавства України щодо	XII	4	2				2

охорони здоров'я людини						
Тема 24. <i>Практичне заняття №12</i> Перша допомога при нещасних випадках	XII	4		2		2
Тема 25. Надання домедичної допомоги при раптовій зупинці серця	XIII	4	2			2
Тема 26. <i>Практичне заняття №13</i> Перша допомога при кровотечах	XIII	4		2		2
Тема 27. Надання домедичної допомоги при кровотечах	XIV	4	2			2
Тема 28. <i>Практичне заняття №14</i> «Невідкладна долікарська допомога при тяжких травмах, реанімація»	XIV	4		2		2
Тема 29. Інсульти, інфаркти	XV	4	2			2
Тема 30. <i>Практичне заняття №15</i> «Перша допомога при ушкодженні м'яких тканин, суглобів і кісток»	XV	4		2		2
Разом за змістовим модулем 2		62	16	16		30
Усього годин		120	30	30		60

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Категорійно-понятійний апарат з БЖД, Методологія вивчення	2
2	Індивідуально-психологічна характеристика особистості	2
3	Техногенні небезпеки та їхні наслідки	2
4	Захист населення від хімічної та радіаційної небезпеки	2
5	Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Поведінкові реакції населення у НС	2
6	Соціальні та психологічні фактори ризику.	2
7	Людина - відкрита біоенергетична та духовно-інформаційна система.	2
8	Біологічні небезпеки	2
9	Етіологія дитячих інфекційних захворювань	2
10	Поняття про патогенез.	2
11	Основи законодавства України щодо охорони здоров'я людини.	2
12	Вступ до логарифму надання першої долікарської допомоги	2
13	Перша допомога при нещасних випадках	2
14	Надання домедичної допомоги при раптовій зупинці серця	2
15	Надання домедичної допомоги при кровотечах	2
	Всього	30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Практичне заняття №1.</i> Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини	2
2	<i>Практичне заняття №2.</i> Практичне заняття №2. Розрахунок біологічного віку та темпу старіння	2
3	<i>Практичне заняття №3.</i> Визначення основних психофізіологічних властивостей людини та їх вплив на безпеку	2
4	<i>Практичне заняття № 4.</i> Шумове забруднення атмосфери в містах та коефіцієнт його соціальної небезпеки	2
5	<i>Практичне заняття № 5.</i> Визначення CO ₂ у навчальній лабораторії	2
6	<i>Практичне заняття №6.</i> Соціальне середовище. Визначення рівня	2

	стресостійкості, а також визначення типів поведінки особистості у конфліктній ситуації	
7	Практичне заняття №7. Оцінка функціонального стану та адаптаційних можливостей людини.	2
8	Практичне заняття №8. Здоров'я як найважливіший аспект життєдіяльності організму	2
9	Практичне заняття №9 Інфекційні захворювання. Імунітет. Профілактика інфекційних хвороб	
10	Практичне заняття №10 Етіологічні чинники та періоди розвитку інфекційних хвороб.	2
11	Практичне заняття №11 Поняття про патогенез. Шляхи проникнення патогенних чинників в організм.	2
12	Практичне заняття №12 Перша допомога при нещасних випадках	2
13	Практичне заняття №13 Перша допомога при кровотечах	2
14	Практичне заняття №14 «Невідкладна долікарська допомога при тяжких травмах, реанімація»	2
15	Практичне заняття №15 «Перша допомога при ушкодженні м'яких тканин, суглобів і кісток»	2
	Всього	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Практичне заняття №1. Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини	4
2	Практичне заняття №2. Розрахунок метеочутливості людини	2
3	Практичне заняття №3. Інфекційні захворювання, види, етіологія, шляхи профілактики	8
4	Лабораторне заняття №4. Визначення основних психофізіологічних властивостей людини та їх вплив на безпеку	4
5	Практичне заняття №5. Аналіз безпеки хронічного отруєння ртуттю	4
6	Практичне заняття № 6. Розрахунок мікроклімату закритих приміщень	4
7	Практичне заняття №7. Біоритми та їх роль у збереженні здоров'я людини	4
8	Практичне заняття №8. Порядок дій при виникненні надзвичайних ситуацій	4
9	Практичне заняття №9. Розслідування нещасних випадків невиробничого характеру.	4
10	Практичне заняття № 10 Вимоги до якості харчових продуктів. Раціональне та здорове харчування	4
12	Підготовка для виступів на семінарах, круглих столах, наукових конференціях	6
13	Написання рефератів і доповідей	8
14	Підготовка до підсумкової атестації.	4
	ВСЬОГО	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт, проектів;
- самостійне опрацювання робіт в ельорні:
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної

Тема	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1 (Безпека життєдіяльності)		
Л.1. Категорійно-понятійний апарат з БЖД, Методологія вивчення. П.1 <i>Практичне заняття №.1.</i> Кількісна та якісна оцінка небезпеки <i>Самостійна робота:</i> виконання в ельорні практичної роботи №1	ПРН 1,4, 5,16. У тому числі знати основні поняття та терміни дисципліни. Вміти ідентифікувати небезпеки. Розрізняти НС і обсяги заподіяних або очікуваних збитків. Оцінювати рівні небезпек за допомогою імовірнісних структурно-логічних моделей.	- 2 5
Л.2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей. П.2. <i>Практичне заняття №.2</i> Розрахунок біологічного віку та темпу старіння <i>Самостійна робота:</i> виконання в ельорні практичної роботи №2	Класифікувати пожежі у природних екосистемах, природні небезпеки за локалізацією. Розрізняти патогенні мікроорганізми, пандемії, епідемії, масові отруєння людей.	- 2 5
Л.3. Індивідуально-психологічна характеристика особистості П.3. <i>Практичне заняття №3.</i> Психофізіологічні особливості людини <i>Самостійна робота:</i> виконання в ельорні практичної роботи №3	ПРН 1,4, 5,16. У тому числі знати Індивідуально-психологічні характеристики особистості; Вміти: визначати за допомогою різних методів індивідуальні характеристики людини	2 8
Л.4. Техногенні небезпеки та їхні наслідки П.4. <i>Практичне заняття № 4.</i> Шумове забруднення атмосфери	Знати техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу. Розрізняти класифікацію, номенклатуру і	

в містах та коефіцієнт його соціальної небезпеки <i>Самостійна робота:</i> виконання в ельорні практичної роботи №4	одиниці виміру вражаючих факторів фізичної та хімічної дії джерел техногенних небезпек.	2 10
Л.5. Захист населення від хімічної та радіаційної небезпеки П.5. <i>Практичне заняття № 5.</i> Визначення CO ₂ у навчальній лабораторії. <i>Самостійна робота:</i> виконання в ельорні практичної роботи №5	ПРН 1,4, 5,16. У тому числі знати захист населення від хімічної та радіаційної небезпеки. Розрізняти класифікацію хімічних речовин	- 2 10
Л.6. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Поведінкові реакції населення у НС" П.6. <i>Практичне заняття № 6.</i> Визначення рівня стресостійкості, а також визначення типів поведінки особистості у конфліктній ситуації <i>Самостійна робота:</i> виконання в ельорні практичної роботи №5	ПРН 1,4, 5,16. У тому числі знати соціальні фактори, що впливають на життя людини. Вміти надавати психологічну та медичну реабілітацію постраждалого населення.	- 2 10
Модульний тест №1		40
Всього за модуль 1		100
Модуль 2 Основи медичних знань		
Л.7. Організм як біологічна саморегулююча система П.7. <i>Практичне заняття №7.</i> <i>Оцінка функціонального стану та адаптаційних можливостей людини.</i> <i>Самостійна робота:</i> виконання в ельорні практичної роботи №7	ПРН 1,4, 5,16. У тому числі знати основні властивості організму та єдність систем та цілісність організму людини.. Розрізняти та аналізувати різні види імунітету. Виділяти основні характеристики адаптаційних процесів.	- 2 10
Л.8. Здоров'я як найважливіший аспект життєдіяльності організму П.8. <i>Практичне заняття №8.</i> Здоров'я як найважливіший аспект життєдіяльності організму. <i>Самостійна робота:</i> виконання в ельорні практичної роботи №8	Знати: що таке індивідуальне здоров'я, спосіб життя людини, соціальні аспекти здорового способу життя; Розуміти принципи здорового способу життя (ЗСЖ).	- 2 5
Л.9. Біологічні небезпеки П.9. <i>Практичне заняття №9</i> Інфекційні захворювання. <i>Самостійна робота:</i> виконання в ельорні практичної роботи №9	Класифікувати біологічні небезпеки; Розрізняти патогенні мікроорганізми, пандемії, епідемії, масові отруєння людей.	2 2 5
Л.10. Загальна етіологія інфекційних і паразитарних захворювань; П.10. <i>Практичне заняття №10.</i> <i>Етіологічні чинники та періоди розвитку інфекційних хвороб.</i>	ПРН 1,4, 5,16. У тому числі знати основні захворювання шкіри, що викликані патогенними грибами; Вміти: надати характеристику корости та педикульозу	- 2

Самостійна робота: виконання в ельорні практичної роботи №10		5
Л.11. Структурно-функціональна організація людини з точки зору взаємодії її з навколишнім середовищем. П.11. <i>Практичне заняття №11.</i> Поняття про патогенез. Шляхи проникнення патогенних чинників в організм. Самостійна робота: виконання в ельорні практичної роботи №11	Знати: основні властивості організму та єдність систем та цілісність організму людини; Розрізняти та аналізувати різні види імунітету. Виділяти основні характеристики адаптаційних процесів	- 2 5
Л.12. Домедична допомога. П.12. <i>Практичне заняття №12.</i> Перша допомога при нещасних випадках. Самостійна робота: виконання в ельорні практичної роботи №12	Ознайомитись з наданням першої допомоги при різних видах опіків, обморожень, перегрівання організму.	- 2 10
Л.13. Види кровотеч. Алгоритм дій при кровотечах. П. 13. <i>Практичне заняття №13.</i> Перша допомога при кровотечах. Самостійна робота: виконання в ельорні практичної роботи №13	ПРН 1,4, 5,16. У тому числі знати надання першої допомоги при різних видах кровотеч, їх класифікацію, ознаки та причини виникнення.	- 3 10
Л.14. Невідкладна долікарська допомога при тяжких травмах, реанімація. П.14. <i>Практичне заняття №14.</i> Невідкладна долікарська допомога при тяжких травмах, реанімація.	ПРН 1,4, 5,16. У тому числі знати види травм; алгоритми огляду пораненого САВС та MARCH; Вміти: виконувати серцево-легеневу реанімацію для різних вікових груп.	- 2 5
Л.15. Перша допомога при ушкодженні м'яких тканин, суглобів і кісток. П.15. <i>Практичне заняття №15.</i> Перша допомога при ушкодженні м'яких тканин, суглобів і кісток. Самостійна робота: виконання в ельорні практичної роботи №15	ПРН 1,4, 5,16. У тому числі знати види травм, їх ознаки, класифікацію та особливості надання першої допомоги при різних видах травм	- 2 5
Модульний тест №2		30
Всього за модуль 2		100
Всього за 2 семестр:15/30		70
Навчальна робота за семестр $(M_1+M_2+ M_3+M_4)/4*0,7$		70 (≥42)
ЕКЗАМЕН		30
Всього за курс		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

електронний навчальний курс навчальної дисципліни на навчальному порталі НУБіП України eLearn -

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>

1. Піскунова Л.Е. Бондарь В.І., Зубок Т.О. Безпека праці та життєдіяльності: Підручник. Київ, 2022. 396с.

2. Піскунова Л.Е. Методичні рекомендації для вивчення та проведення практичних робіт з дисципліни Безпека праці та життєдіяльності для студентів, що навчаються за спеціальністю «А7. Фізична культура та спорт» та освітньою програмою Фізична культура та спорт. Київ, 2025. 101 с.

3. L. Piskunova, T. Zubok, I. Pryimachenko Training manual for the discipline "Safety of work and Life" for students majoring in 291 "International Relations, Public Communications and Regional Studies". «КОМПРИНТ», 2023. 237 р.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Білько Т.О. Домедична допомога на підприємстві: Методичні вказівки щодо проведення ділової гри. Київ, 2023. 18 с.

2. Коритко З. І. Фізіологічна характеристика станів організму : Посібник. Львів, 2023. 119 с.

3. Л.Е. Піскунова, А.М. Кудрявицька, Т.О. Зубок Безпека життєдіяльності та охорона праці: / Навчальний посібник для практичного вивчення дисципліни для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої

освіти за спеціальністю 242 "Туризм і рекреація " Л.Е. Піскунова, А.М. Кудрявицька, Т.О.Зубок. Київ: ЦП «Компринт», 2024. 384с.

4. Піскунова Л.Е. Бондарь В.І., Зубок Т.О. Безпека праці та життєдіяльності: Підручник. Київ, 2022. 396с.

5. Піскунова Л.Е. Методичні рекомендації для вивчення та проведення практичних робіт з дисципліни Безпека праці та життєдіяльності для студентів, що навчаються за спеціальністю «D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та освітньо-професійною програмою «Фінанси і кредит». Київ, 2025. 101 с.

6. Перша допомога при гострих патологічних та екстремальних станах. Реаніматологія : лекція. Львів, 2019. 13 с.

7. L. Piskunova, T. Zubok, I. Pryimachenko Training manual for the discipline "Safety of work and Life" for students majoring in 291 "International Relations, Public Communications and Regional Studies". «КОМПРИНТ», 2023. 237 р.

8. L.Piskunova; O. Yeremenko;T. Zubok;H.Serbenuk; Z. Korzh. Scientific and methodological aspects of solid biofuel production 15(1) 2024. 3. processes in compliance with labour protection and environmental safety measures *Polityka Energetyczna*. EPJ – 2022. <https://min-pan.krakow.pl/publikacje> (Scopus);

9. Larysa Piskunova;Tetiana Zubok; Alla Klepko; Kateryna Karabach; Alina Kudryavytska. Agrolandscapes and their role in ensuring environmental security. *Scsentific horizons Journal homepage*: <https://sciencehorizon.com.ua> Scientific Horizons, 27(11), 105-117. DOI:10.48077/scihor11.2024.105 (Scopus).

10. L.E. Piskunova; S. H. Kachmarchyk Features of professional and emotional burnout of academic staff due to the war condition in Ukraine. *"Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія"* №15 (1). 2024 року. DOI: 10.31548/hspedagog15(1).2024.159-171 УДС: 159.91.6138. 378.17 - <https://humstudios-com-ua.translate.goog/en/journals/tom-15-1-2024>

11. Піскунова Л.Е, Сербенюк Г.А., Голіченко Н.Б. Вивчення рівня акустичного забруднення та його впливу на життя людини. [https://doi.org/10.31548/biologiya15\(1\).2024.006](https://doi.org/10.31548/biologiya15(1).2024.006) Отримано з Vol. 15, № 1, 2024 Сторінки 73-83

12. Л.Е. Піскунова. Правові аспекти проходження медоглядів працівниками транспортної галузі. Л.Е. Піскунова, Т.О. Зубок, *Machinery & Energetics. Journal of Rural Production Research*. Kyiv. Ukraine. 2021, Vol. 11, ISSN 2663-1334 (print), ISSN 2663-1342 (online), www.journals.nubip.edu.ua/index.php/Tekhnica.

13. Л.Е. Піскунова, Т.О. Зубок. Актуальність, проблеми та суперечності різних форм дистанційного навчання *Machinery & Energetics. Journal of Rural Production Research*. Kyiv. Ukraine. 2020, Vol. 11, No 2, 81-86 ISSN 2663-1334 (print), ISSN 2663-1342 (online), www.journals.nubip.edu.ua/index.php/